

במקום דהוי הוראה צ"ד ועשו רוב לצור
 על פיהם חייבים בקרבן יחיד, אם רק ליכא
 קרבן לצור (ומה שלא הביא מן הגר"ה
 ז"ל מכמה דינים המצווארים בהרמב"ם ז"ל
 פרק י"ג ופ"ד דליפא פר העלם דבר וכתב
 הרמב"ם ז"ל שם דכל יחיד שחטא מצוה
 חטאת קבועה, היינו משום דשאר גווי
 המצווארים שם הוי חסרון בהוראה שאין
 ההוראה על דרך שיתחייבו צפר כגון שלא
 הי מופלא של צ"ד שם או שאמר להם
 אחד טועים אתם או שלא הורו לעשות
 רק אמרו דרך לימוד שכך הדין או שלא
 היו כולם ראויין להוראה וכיו"צ בשאר
 גווי דהוי חסרון בהוראה ופשיטא שאין
 כאן דין הוראה האמור בתורה ודבר הו"ל
 כל חד כדן יחיד בשגגת מעשה בלא העלם
 דבר וכן כשרק מיעוט הקהל חטאו דכה"ג
 אינו בכלל פרשת פר הע"ד ופשיטא
 שהחוטאים דינם כיחידים וכל הספק לומר
 דאע"פ דליכא קרבן לצור מ"מ החוטאים
 פטורין מקרבן יחיד אינו אלא היכא דהי
 הוראה צ"ד באופן שראוי ע"פ הוראה זו
 להחתייב צפר ועשו רוב לצור על פיהן
 אלא שמסבב אחרת נפטרו מפר (כגון
 שמת אחד מהצ"ד למ"ד צ"ד מציאין או
 שהיו מרובים ונתמעטו לר"ש וכיו"צ) אם
 מ"מ פטורין מקרבן יחיד ואהא הביא מן
 הגר"ה ז"ל ראייה מנודעו החוטאים ולא
 החטאת דהתם כבר היתב הוראה המחייבת
 פר ועשו רוב הצור על פיהם ורק חסרון
 ידיעה מעכבת. מהבאת פר הע"ד, וחזינן
 שכתב הרמב"ם ז"ל דחייבים בקרבן יחיד
 אלמא שגם בהוראה צ"ד ועשו רוב לצור
 על פיהם איכא תורת חטאת קבועה
 כיחידים כל היכא שאינם חייבי צפר דרק
 החיוב קרבן לצור פוערן מקרבן יחיד).

ולדעת מרן החזו"ה ז"ל לה"ה דמוכח מהא
 דעשה אחר חזרה פטור כיון שיש
 רוב לצור שעשו, דה"י בעשה ע"י שנתחלף
 לו חלב בשומן שפטור לדעת רב ז"ל דהא
 דפטור בעשה אחר חזרת צ"ד אינו מטעם
 אהוב אלא מטעם שכך הוא הדין שכל היכא
 דאיכא לצור בהוראה היחיד פטור. וה"י
 כשעשה ע"פ טעות שנתחלף לו כו' פטור
 לרב מה"ע דאיכא רוב לצור בהוראה,
 ואע"פ דלכא"ו נדון זה שעשה ע"פ טעות
 שנתחלף לו בשומן הוא צריכין ממש מהביא
 דעשה אחר שחזרו בהן הצ"ד, דהתם כבר
 ליכא הוראה רק הוא טועה שיש כאן
 הוראה וע"פ זה עושה והכא בפלוגתא
 דרר"ב וריו"ה הוא איפכא שבאמת יש הוראה
 רק הוא לא עשה מחמת הוראה אלא מסבב
 אחרת שנתחלף לו חלב בשומן, ומ"מ אפשר
 דהכל בכלל פטור כיון שיש לצור שעשו דבר
 זה ע"פ הוראה צ"ד.

סימן ב

בענין הנ"ל

והגה בחידושי מרן הגר"ה ז"ל פ"ג
 משגגות חקר צהא דבהוראה צ"ד
 ועשה רוב לצור פטורים היחידים מקרבן
 יחיד, אם זהו מפני שחייבים בקרבן לצור
 וזה פוערן מקרבן יחיד, או שגם העובדא
 שעשו רוב לצור ע"פ הוראה צ"ד פוערן
 מקרבן יחיד ואפי' לכשיזויר שלא יתחייבו
 בהקרבן לצור, והביא ראייה מדברי הרמב"ם
 ז"ל פ"ד משגגות ה"ד דאהא דינא המצוואר
 צדף הי ונודעה החטאת ולא שיוודעו
 החוטאים והיינו דכל שלא נודע באיזה חטא
 הורו פטורין מפר העלם דבר של לצור
 כתב הרמב"ם ז"ל דכל מי שאכל חייב חטאת
 קבועה היינו קרבן יחיד הרי להדיא דגם

והקשה הגר"ה ז"ל צהא מהא דמצוואר
 צדף דיחיד שעשה על פי הוראה
 צ"ד אחר שהציאו הצור כפרתן פטור

מחטאת יחיד (כל היכא דלא הו"ל למידע שחזרו זכין) והיינו לפי שיש כאן רוב לצור שחטאו ע"פ הוראת צ"ד וצ'צור שחטאו צהוראה ליכא תורת קרבן יחיד, וברי הסם יחיד זה שעשה אחר שהציאו הצ"ד והצ'צור את כפרתן הלא הוא אינו מתכפר כהפך שהוצא קודם שחטא, ולפמש"י דרק הק"ל פוטרין מקרבן יחיד א"כ היה ראוי שזה היחיד יתחייב חטאת קבועה דיחיד שהרי הוא אינו שייך להק"ל שכבר הוקרב קודם שחטא וע"ש בחידושי מרן הגר"ח ז"ל.

דכללא הוא שצמקום ליצור ע"פ הוראת צ"ד ליכא קרבן יחיד תיכוד שאלת הגר"ח ז"ל מהא דצ'נודעו החוטאים ולא החטאת שכתב הרמב"ם ז"ל שצ'ציאין כ"ח חטאת קבועה דהיינו קרבן יחיד הרי דגם צמקום הוראת צ"ד ועש' רוב לצ'צור חייבים צקרצן יחיד כל היכא דאינו מתכפר בק"ל ולי"ע ואפשר שיש לחלק היכא דלא הוקרב ק"ל כלל מהיכא שהוקרב ק"ל רק שהוא לא היה מלורף עמו. למי"מ צמקום דהיה ק"ל ליכא שום קרבן יחיד וקלרתי לפי שאין הדברים צרורים צידי ועיין מש"כ צזה מרן הגר"ח ז"ל לחלק ואכתי לי"ע.

ואולם לפמש"כ צעכ"י לעיל דטעמא דהיחיד שחטא אחר שהציאו הצ"ד כפרתן נמי פטור ללישנא צהר"א הוא מפני שחלה צ'צור כיון שעשה אחר שכבר עשו רוב הצ'צור והו"ל כאנוס גמור (כל היכא דלא הו"ל למידע שהצ"ד חזרו זכין) א"כ לק"מ דודאי מההיא דנודעו החוטאים ולא החטאת שכתב הרמב"ם ז"ל דהחוטאים מצ'ציאין קרבן יחיד מוכח דרק הקרבה הפר של לצ'צור מצ'ציא אותן לידי פטור מקרבן יחיד וכל דליכא ק"ל חייבים צקרצן יחיד והא דצטע"ה אחר שחזרו צ"ד והקרבינו את כפרתן נמי פטור היחיד שעשה א"כ אעפ"י שהוא אינו שייך להק"ל הסם טעמא אחרינא הוא מפני שחלה צהוראה שפשטה צרוב לצ'צור דהו"ל כאנוס וכנ"ל אבל ההיא דנודעו החוטאים ולא החטאת דדיינינן על הרוב לצ'צור עלמנן שהם כל אחד ואחד עשו קודם שהיה רוב הצ'צור שרק מחמתן הוא דנעשה רוב לצ'צור וכל כה"ג שלא תלו צהרוב לצ'צור ליכא למיפטור אותן מטעם אנוס אלא מטעם צצמקום ק"ל ליכא קרבן יחיד וכיון דצ'נלא נודעה החטאת פטורין מק"ל ממילא שפיר חייבים צקרצן יחיד.

סימן ג

בענין צירוף שני הוראות ב"ד להיות רוב

ובעיקר דברי הרמב"ם ז"ל פ"י"ג כ"ד שפסק דצהורו צ"ד צחלצ מן החלצים שמותר ועשו מיעוט הקהל על פיהם ושצ'צורו צע"ז להחזיר איזה דצר ועשו מיעוט הקהל על פיהם דהרי אלו מלטרפין לרוב אשר קשה עוצ'ה איכי שייך לירוף מאחר שחלוקין צקרצנותיהם ואיזה קרבן יקריבו (ובדצר השגת הרצ"ד ז"ל מסוגיין דק"ג כחצו כה"מ והלח"מ דע"כ גירס'א אחרת הי' להרמב"ם ז"ל אבל מסצרה קשה איך ילטרפו צזמן שאין קרצנותיהם שוין) וכבר עמדו צזה התו"י כאן ע"ש שכתבו לי"ע מה יציאו כיון דאין קרצנותיהם שוין וכו' אשר מה"ע נחתו האו"ש והיודשי מרן הגר"ח ז"ל לפרש דמש"כ הרמב"ם ז"ל דמלטרפין לרוב אינו לענין שיתחייב צצר הע"ד אלא לענין זה שלא יחשצו כיחידים להתחייב קרבן יחיד (לפום מאי דקיי"ל דיחיד שעצ'צו"ד חייב) ופטורים

אך לפי מש"כ לעיל צדעת מרן החזו"א ז"ל דלאו מטעם אנוס פטור זה שעשה אחר שהצ"ד חזרו והציאו כפרתן אלא משום

לגמרי. (וזכו כהיסוד שחדש מרן החזו"א זללה"ה דגם בשאינו מלורף עם הלצור לכפרה, מ"מ כיון שיש רוב לצור שחטאו בזה ונתחייבו בק"ל פטור גם יחיד שאינו מלורף עמם לכפרה) ולענין דין זה תימא כ"כ אי נאמר דמלטרפין דקאמר הרמב"ם ז"ל היינו להביא פר העלם דבר של לצור כשאר חיי"כ ולא שעירי ע"ז, דודאי פר ושעיר של ע"ז לא שייך כלל להביא מכיון שהמיטע השני שחטא בחלב אינו שייך לקרבן זה, אבל פר הע"ד שצא על כל עצירה דחייבו כריתות י"ל דשפיר יכולין להביא גם על עצירה דע"ז דגם עצירה דע"ז לא יתהיב מכלל שאר חיי"כ והא דכשחטאו רוב בע"ז מביאין פר ושעיר ולא פר הע"ד של לצור היינו משום דהלות דין הבאת קרבן דפר ושעירי ע"ז מפקיע מהם דין הבאת פר הע"ד של לצור דתרי סוגי קרבנות על עצירה אחת ליכא, אבל היכא דא"א לחול על עצירה דע"ז חייב פר ושעיר כגון שהן מיטע י"ל דשפיר מלטרפין עכ"פ לרוב לצור לענין דין פר הע"ד של לצור דהא גם הם חטאו בחטא כרת על פי הוראת ז"ל.

הדיוט לפי שנתחייב בכפרה אחרת וכנ"ל, ועפ"י ניהא הא דקאמרה הגמרא סד"א נייחייבו כשצב ושעירה ולא קאמרינן סד"א נייחייבו בקרבן נשיא משום דודאי החלק של הדיוט אין לו שייכות לתורת קרבן נשיא שאמור צמיוחד על דין נשיא אבל החלק של נשיא שפיר מישך שייך להדיוט דכלל מאתים מנה כן ה"י נראה לבאר אכן צפירש"י ז"ל שם ד"א ד"ה קמ"ל כתב דה"ה דהוב מלי אמר סד"א נלטרף ונייתי שעיר ע"ש (ומשום דרש"י ז"ל מפרש הא דסד"א דנייתי קרבן הדיוט שזכו משום דסד"א דאזלינן צכה"ג בחר התחלת החיוב ולכן כתב דה"ה הוב מלי למימר סד"א דנייתי שעיר דסד"א דכה"ג אזלינן בחר גמרא) אבל לדעת הרמב"ם ז"ל י"ל דמפרש הכוגיא דדף י"א ע"ד שכתבו בעה"י ויהיה מכאן סמך עלום למה שפסק צפ"יג כ"ד וכנ"ל.

סימן ד

בענין שב מידיעתו

שבת ס"ט א' רש"י אומר משום ר"ש אשר לא תעשינה צגגה ואשם השב מידיעתו מביא קרבן על שגגתו כו' ונסתפק צמל"מ פ"ג משגגות ה"ז אי דין זה הוא דוקא כל זמן שלא שב אבל כשעשה תשובה מביא קרבנו, א"ד כיון דבשעת החטא ה"י "אינו שב" אין לאותו חטא תורת כפרה לעולם, והביא דברי התוספות חולין דף ה' שהקשו למ"ל קרא דאינו שב מידיעתו אינו מביא קרבן תיפוק לי דזבחה רשעים תועבה ותייראו דאליטריך להיכא דעשה תשובה ללא הוי זבחה רשעים, ומבואר דמ"מ איתמעט מדין דאינו שב מידיעתו אפי' עשה אח"כ תשובה, אבל מלשון הרמב"ם ז"ל שם שכתב

והרי כה"ג נראה דאשכחן לקמן דף י"א א' צבחה דדרשינן מעט הארץ פרט לנשיא (אשר קשה הא צבחה כתיב גבי נשיא קרבן אחר דהיינו שעיר וכו' ע"ש בגמרא) ומפרש צגמ' דהצ"ע כגון שאכל הני זית הלז כשהוא הדיוט ונתמנה לנשיא והשלימו ואח"כ נודע לו, סד"א נלטרף ונייתי כשצב או שעירה קמ"ל, הרי דלולי הקרא המיוחד למעוטי הו"א דאע"פ שהנשיא בקרבן אחר מ"מ כשרק הני זית ה"י צנשיאות שא"א לחול עליו קרבן נשיא הרי הוא מלטרף לקרבן הדיוט, ומסתבר דטעמא הוא משום דהו"א שגם הנשיא לא גרע מהדיוט והוא בכלל חיובא דהדיוט היכא דליתי' בקרבן עלמנו ורק היכא שהוא בקרבנו המיוחד נדחה הוא מתורת קרבן